

Bethlen Miklós

Imádságoskönyv

(Részlet)

A léleknek Istennel, magával és a testével való beszélgetése Vecsernyekori könyörgésem

Áldjad lelkem a te Uradat, Istenedet, minden énbennem dücsérje az ő szent nevét. No én testem, lelkem, minden erőm, tehetségem, indulatom, érzékenységgem magasztaljátok az Urat, aki a tü bűneiteket megbocsájtja, és minden álnokságodat, ó én lelkem, olyan messze viszi tetőled, amely messze napkelet napnyugottól, mert olyan irgalmatos, kegyelmes tehozzád, mint az édesatyja az ő fiaihoz, sőt az édesanyák szerelménél is nagyobb az ő szerelme tehozzád, mert az Isten szeretet.

Gondold meg, ó én lelkem, hiszen az Isten tégedet szintén úgy a semmiből formált, mint a sátánnak egyik akármelyik angyalát, mert hogy te ördög nem vagy, hanem ez vagy, ami és ki vagy, tetőled, attól a semmitől vagy-on-é? Micsoda ereje, érdeme, hathatósága lehetett a semminek, holott valósága sincsen. Az Isten teremtett münket, nem mü csináltuk magunkat. Áldjad lelkem Uradat, Istenedet!

Szállj magadban, ó én lelkem, ó én testem, Ádámnak, Évának fia! nem adott vala-é az Isten münékünk a mü első szüleinkben tökéletes szentséget, igazságot, halhatatlanságot, értelemnek tisztaságát, bölcsességet, akaratnak teljes szabadságát, a világ teremtésin való királyi uraságot, magával, Szent Fiával, Szent Lelkével és szent angyalival való békességes, gyönyörűséges társalkodást. Mit kívánt a te Istened tetőled? Csak az egy gyümölcs állapotjában való engedelmességet, amely által örökkévaló, még annál is nagyobb boldogságra mégy vala, melyet szem nem látott, fül nem hallott és emberi elmében nem ötölhetik. De jaj!

Hogyhogy választók magunknak a mü teremtő Urunk Istenuk és mennyei édes Atyánk helyett urunknak a sátánt, amikor inkább hívők az ő hazugságát, mint a változhatatlan jó Isten igazságát, aki megmondta vala, hogy meghalsz. Pártot üténk az Isten ellen, hűtetlenül felfuvalkodánk, az Istennel is egyenlővé akaránk lenni, bölcsességet kívánánk nevelni, de a baromnál oktanabbak lőnk. Az istenség helyén ördög fiai, rabjai lőnk, a halhatatlan örök élet helyett nyerők magunknak a testi, lelki halált és örök kárhozatot, a szentség, igazság, ártatlanság, értelemnek tiszta világossága és az akaratnak teljes szép szabadsága helyén nyerők a bűnnek, ördögnek, testnek, halálnak feneketlen fertős tömlöcét, mely setétségből ki sem látunk, sem szemünket, sem elménket nem emelhetjük fel a

jóra, és annak csak meggondolására is alkalmatlanok vagyunk, természet szerént haragnak fiai és a bűnnek szolgálói, rabjai vagyunk. A teremtett állatokon való királyság helyén nyerők ennek a mű bűnünk miatt megátkoztatott és a sátán fejedelemsége alá vettetett világnak minden nyomorúságát és reáinktámadását, elanyyira, hogy minden állat, egy legalább való tetű, bolha, serkéig ellenségünk legyen, és vagy elfusson előttünk, utáljon, vagy reánk támadjon. Az Isten és szent angyali édes gyönyörűséges társasága helyén nyerők magunknak ama síró-rívó oroszlánnak, a levegőég fejedelmének minden seregével együtt lelkünk, testünk, világi és örök életünk, boldogságunk után incselkedő, leselkedő dühösségét és szörnyű ordítását.

Ó én bűnös, gyarló lelkem, nem vagy ebben a rettenetes megvakultságodban elégséges csak elmédbe való felvetésére is annak az egyenességnek és boldogságnak, amelybe és amelyre Isten tégedet teremtett vala, melyből a te sok okoskodásod által szabad akarated szerént ejtéd magadat ebbe az amazzal véghetetlenül ellenkező, és így valamint amaz vég nélkül való vala, úgy e megfoghatatlan, iszonyú boldogtalanságba. Ó én nyavalyás ember, ki szabadít meg engem e halálnak testéből! De áldjad lelkem Uradat, Istenedet, és gondold meg, vajjon az Isten a maga igazsága szerént nem hagyhatott volna-é tégedet abban a bűn és kárhozatnak állapotjában, mint ama sok pogányokat Amerikában, Schina, Japonia, India és a te magad régi hazádban, Scythiában akik születtek, és ama sok mahumedánusok s többek, akiket az Isten elbocsátott a magok veszedelmeknek útjára. Ha te azok közül egyik volnál, ha te ezelőtt ezer esztendővel születettél volna Scythiában? Ha te voltál volna az első gyilkos Kain, vagy az Úr Jézus Krisztus elárulója, Judás, mondhatnád-é, ó te sár, a te Teremtődnek, miért csináltál engemet ilyené? Mivel voltál te, ó bűnös Ádámnak, ó haragnak fia, jobb akármelyik testvér atyádfiánál, a te természeted szerént ki különböztet meg tégedet másoktól? Mid vagyon, amit máshunnan nem vettél volna? Hogy már az Isten tégedet, ó én lelkem, nemcsak minden érdemed nélkül, hanem érdemed ellen abból az irtóztató, meghatározhatatlan Gehennából az ó ingyenvaló jóakaratajából kivött amaz örökkévaló dücsőségre, melyet szem nem látott, fül nem hallott és ember elméjébe sem veheti, míg e sárházban lakik, áldjad a te Uradat, Istenedet. Mert az Isten maga a maga kebeléből szerzett tenéked váltságot világ fundamentuma felvetése előtt az ő fiában, az ő akaratajának jóindulatja szerént választott a szent és fegyhetetlen és azután az örök életre s megdücsőíttetésre. Az üdőnek teljességében kibocsátá szerelmetes fiát asszonyi állat által, aki éretted engedelmes lőn a keresztnek irtóztató és gyalázatos haláláig, bűnné és átokká lőn éretted s helyetted, hogy te lennél Istennek igazságává őbenne. Az ő sebeivel gyógyulál meg, én lelkem, én testem. Áldjad Uradat Istenedet!

A tőle rendelt üdőben keresztyén, őtet igazán félő, tisztelő szülék által e világra hozza. Ottan mindjárt az újjászületésnek feredőjében az ő fia vérével minden bűneidből kimosva, fiává fogada és az ő házába cselédei közé számlála, még-

pedig ezt akkor, mikor a te édes nemzetségedben, hazádban az Evangéliumnak ragyogó fényes napja délszínben tündöklök vala. Áldjad lelkem Uradat Istenedet!

Nem tartá Isten a te jódra elégnék édes szüléid dajkaságát, hanem azonfelül ritka híres, nagy tudományú, szent életű tanítók által neveltete fel az ő esméretiben, félelmiben és világi tisztességes tudományokban, erkölcsökben. Az ő szent igéjét kezredbe adá még gyermekségedben, és az ő lelkének annyi ajándékot önté ki tereád még akkor, hogy ha méltatlan is, de az emberek kis bölcsnek nevezének csudálkozva s gyönyörködve. Áldjad lelkem Uradat Istenedet!

Így veté az Isten a te nyakadba amaz üdvességnek minden arany és drágakövek felett való láncát, eleve elválaszta, elhíva, megigazíta, Szent Fia testével, vérevel az örök életre táplála, Szent Lelkének templomává fogada, megszentele, zsengeben meg is dicsőíte. Erre pedig a szempillantásig úgy visele gondot, mint a maga szeme fényére, mert tefelőled az ezerszer s még ezerszer elromolhatott volna. Jaj, mennyiszor te azt megfertéztetted, és a benned lakó Szentlelket megszomorítottad, hát mire fokadtál volna, ha elhagyott volna. Ó én lelkem, áldjad Uradat, Istenedet!

Ó én bűnös lelkem! ó én gyarló, undok testem! jusson eszünkben amaz fertelemnek és gyalázatnak ágya, amaz utálatnak és bűnnek kerti s filegoriája. Amaz setét bolt is és több keresett rút alkalmatosságid! Jaj, mint rohantunk a fajtalanságra, minden bujaság és tisztátalanságra, és ami gonoszabb, majd mindenkor felebarátaink tisztességes ágyaira és az Istennek azokhoz köteles szolgálóleányinak megfertéztetésére, trágárság, hivalkodó szó, hazugság, csalárdság, csúfolódás, rágalmozás, szitok, átok és mások becstelenítése s megutálására. Helytelen, haszontalan, vakmerő esküvés, kevélység, büszkeség, tobzódás, részegség és minden haszontalan világi mulatságra. Dühös harag, bosszúállás, verekedés, vérengzés és minden kegyetlenségre, gyilkosságra. Fösvénység, erőszak, ragadozás és minden fukarságra, in summa mindenféle bűnre és gonoszságra. Ellenben holt volt az igyekezet és hajlandóság a jóra. Ó én lelkem, áldjad a te Uradat, Istenedet! Aki látván a te nagy gyarlóságodat és hogy te csak olyan vagy, mint a por, mely a széltől széjjelhintetik, és hogy te nemcsak elindultál a hűtetlenek tanácsán, hanem meg is állottál a bűnösök után, sőt nagy mélyen bé is ültél a csúfolóknak székekbe, mennyiszor, mely csudálatoson hajad, füled, orrod, kezrednél fogva erővel is kivont azoknak társaságokból, mennyiszor vágta bé előtted a bűnnek alkalmatosságait. Nem csuda-é az olyan megveszetségedben és sok nagy kész alkalmatosságokban, hogy úgy megzabolázott, bizony nem a test és a vér, amely buzgott a bűnre, nem a világ, sem ördög, amely késztetett inkább arra, hanem egyedül csak a tégedet szánó Istennek lelke, hogy a paráznával egy testté ne légy. Ó áldjad lelkem Uradat, Istenedet!

Ki adta tenéked azt, hogy a nemzetséges szokott és nem bűnnek, hanem emberség, tisztesség, barátságoknak maga alkalmaztatásnak tartatott részegeskedéstől, tobzódástól, kártya, kocka, tánc hijábavalóságainak űzésétől elvond magadat, és rossz, barátságtalan nevet viselj a józan és mértékletes élet mellett, melyet az Is-

ten nem koronázott-é meg hosszú, jó, egészséges étellel és az emberek s magad csudájára való erővel, nyerseséggel? Ki vont meg tégedet a közönséges és világ előtt igen édes ajándékon való kapástól avagy csak ennyire is, az ingyenéléstől és mások kárával való kereskedéstől? És egyéb akármilyen büntől, ha mit elmulattál, ki tartóztatott meg? És ha valaha legkisebb jó vagy annak csak árnyéka, szikrája származott is tőled, ki cselekedte azt? Bizony nem te, hanem a tebenned élő Krisztusnak lelke. Áldjad azért, én lelkem, a te Uradat, Istenedet! aki a te életedet kegyesen táplálja, valami szádnak kell, bősséggel megadja. Mint a sást, megifjít és megújít, napoknak hosszúságával bétölt tégedet, és az ő irgalmával megkoronáz szépen. Ugyanis én testem, én lelkem, nézzük el, a mű világi életünket ki adta más, ha nem az Isten? Az úri és főrenden való születést, sőt az ő házában külső, belső nagy tiszteket, méltóságot, becsületet, tekintetet, autoritást, a sok szép jószágot, szép házakat, zsíros nagy mezőket, erdő, szőlő, és kerteket, tók, malmok és vizek hasznait és gyönyörűségeit, szolgák, szolgálók, jobbágyoknak néked engedő nagy seregeit, falukat, városokat, mindenféle marháknak nyájait, csordáit, étel, ital, ruházat, arany, ezüstnek tisztességes bősségét, úgy hogy az ő házában javával nemcsak a szükségre, hanem a gyönyörűsége is eltelnél, ó én lelkem, én testem! Sem felfuvalkodtató gazdagsággal, sem lopás vagy koldulásra kényszerítő szegénységgel nem terhelt tégedet, hanem a te rendedhez illendő kenyérrel táplált mindenkor a te jó Istened és mennyei Szent Atyád. Áldjad hát, én lelkem, a te Uradat, Istenedet! és ne felejtse el az ő jótéteményit!

Annak felette, ó én lelkem, ó én testem, nézzük el: A jószág, gazdagság az atyákról, anyákról száll, de a jó, értelmes feleség egyedül csak a Jehovától adatik, a hatalmas méltóságok, királyok, fejedelmek sem adhatják azt a gyermekeknek. Ihol az Isten tenéked micsoda szép természetű, szép ábrázatú, szép elméjű, szép tiszta erkölcsű, Istent félő, tégedet szívből szerető, becsülő, jó gondviselő feleségeket ada. Azokkal micsoda csendes, gyönyörűsége, minden egymástól származható bosszúság és ízetlenség nélkül való életet, micsoda sok szép fiakat, lányokat adott ő Felsége. Nézd el bár e világot, ritkán találod mását a te két házaságodnak egymásután. No hát én lelkem azokért a drágagyöngyökért áldjad a te Uradat, Istenedet! aki a te sérelmidet meggyógyítja, életedet veszélytől megmenti és a halál veszedelmétől megőrzi, a vadász töre és hamis nyelvek mérge ellen az ő igazságával, mint pajzzsal, védelmez, bétakar, és az ő szent angyalainak kezében hordoztat. Jusson eszedbe, az Isten teljes életedben mennyi ve-szedelmeken, mind tengeren, folyóvizeken, szárazon, mind fogságaidban, és az embereknek, mint Belial fiainak, üldözésekben, csak legközelebb ebben a tömlöcben is, mint oltalmazta meg életedet, mindeneknek, magadnak is csudájára tartotta meg lelkedet, elmédet, erődet, egészségedet, vigasztalta titkon, nyilván rendszerént szent igéjével, rendkívül Szent Fia, Szent Lelke által, még éjjeli látásokban is, a te szívedet. Hová löttél volna eddig, ó én lelkem, ó én szegény fejem, ha ebben a halál árnyékának völgyében az ő pásztori vesszeje és botja meg nem vigasztalt, és

ellenségid bosszúságára asztalt nem terített és álmod nem adott volna. Áldjad lelkem Uradat, Istenedet!

Ne felejtsd el, ó én lelkem, az Istennek azokat a kegyelmeit is, amelyeket a te életednek, testednek felével, szemed gyönyörűségével cselekedett, akit Erdélyben ritka például árváknak tükörévé tett. Kit nevelt az Isten hét esztendő korától fogva atyja, anyja, háza nélkül, úgy kisasszonyszámba fel? Jóság, külső, belső érték és minden világi jövőd reménység és tekintetek nélkül kit házasított az Isten maga úgy ki, mint ezt a te árva Júliádat? Kit tett olyan gyámoltalan árvát olyan úrasszonnyá? Kinek jegyruhát adta maga az Isten a ritka szép termetet, szép ábrázatot, jó erkölcsöt, szép elmét, jó gazdaasszonyságot, tehozzád való igaz hűséget, buzgó, tiszta, szemérmes szerelmet, sok szép gyermeket és engedelmes szelídséget, isteni félelemnek, imádságnak, böjtölésnek, alamizsnálkodásnak, tanulásnak, bünt utálásnak és jóra való igyekezésnek talentumit és az együtt való csendes életre már huszonkét esztendőt. Te tudod, mint költetek öszve és mint éltetek. Valamit az Isten nékie adott volt, azt véle együtt mind néked is adta volt mindkettőnk képében, azért ó én lelkem, mindörökké áldjad a te Uradat, Istenedet!

Emlékezzünk, ó én lelkem, az Istennek atyai vesszejéről is, mert az atyai, anyai dajkálkodás, nevelés világ szerént sem lehet fenyíték nélkül, mennyivel inkább az isteni, aki az ő fiait sanyargatja, akik pedig sanyargatás nélkül valók, azok az ő házán kívül való fattyak, mert ő szava: A Jehova tanítását ne vesd meg, fiam, és az ő dorgálását ne und meg. Ne mondjad hát azt bolondul, ó én lelkem s ó én nyelvem, hogy adott volt ugyan sok szép áldásokat, de ismét mind elvötte. Elvötte első szép, jó feleségemet, ó én lelkem, ó én nyelvem, hallgass, mert bizony nem panasza, hanem hálaadásra adott véle alkalmatosságot, mást adott mindjárt hasonló jót, azonban ifjabbat, egészségesebbet, szebbet, vajjon tartozott-é véle? Nem lehetett volna-é meg, hogy egyiket sem adta volna, vagy mindeniket elvette volna, avagy füstös és csepegő házhoz hasonlót adott volna. Áldjad lelkem Uradat, Istenedet!

Elvötte Isten sok szép gyermekimet, kivált elsőszülöttemben, házas leányomban életének legszebb és mindennap gyümölcsöző korokban keserített meg felette igen. De tedd szádra kezedet. Lám Szent Jób minden gyermeke halálára is csak azt mondja: Az Úr adta volt, az Úr vette el, övé a dűcsőség. Nem volt volna-é szabad az Isten véle, ha egyet sem adott volna, vagy ha mind egyig elvette volna, de hagyott az elvettektől való szép unokákat, fiadat, más házas több leányidat és itt is szép unokáidat meghagyta, csak ezeknek kedvezzen már az ő isteni, édesatyai keze. Higgyed, én lelkem, az Istennek, néked és a te gyermekidnek így ez jó. Amint mindenben, úgy ebben is Istené a dűcsőség, tiétek a hálaadás és az üdvesség. Hallgass, mint régen Áron. Áldjad lelkem Uradat, Istenedet!

Elvette Isten az én atyámfiat, ihol két esztendő alatt ugyan rakásra, halomba vágá az Isten az én famíliámnak szép zöldellő cédrusit az ő virágzó üdejekben, de hallgass én nyelvem, hallgass én lelkem! úgy tetszett Istennek, úgy volt őnéki

dücsőséges, úgy volt azoknak üdvösséges, csak az Isten kedvezzen a még meghagyottaknak és a kivágott törzsökök sarjazásinak. Ó! világi, annál nagyobb, régiebb, híresebb famíliák, mik vagytok Isten előtt, egyéb nem, hanem egy-egy agyagvermek a fazakas előtt; ki büntetett vagy feddett meg valaha fazakast azért, hogy ha mely agyagveremből azelőtt sok szép mázas, hímes, virágos, cifra edényeket csinált, hogy tovább abból a gödörből semmit sem csinál, hanem másból dolgozik és olyant csinál belőle, aminéműt akar. Ha házad, famíliád egészen deficiálna is, köszönd meg, hogy ennyi száz esztendőtt virágzott, hallgass és áldjad a te Uradat, Istenedet!

Elvette Isten szép jószágodat, elpusztította szép házaidat, külső, belső értéket, marháidat, híred, neved, becsületed, méltóságodat, sőt az emberek között való szabadságodat, keserves rabságra vetett, annyira a sátán és világ kezébe adott, hogy halálos sententiát mondhasson reád. Mint a labdát, messze kicsapott édes hazádból, idegen országba, és ott is nemcsak számkivetésre, hanem fogásra, elszakasztott, talán örökké, feleségedtől, gyermekidőtől s minden jóakaróid s feleidtől, sőt az ő házából és szent ígéje hallásától is, de hallgass én lelkem, hiszen az Isten adta volt mindazokat tenéked, és nem úgy, hogy azoknak te ura, hanem sáfára légy. Tégedet az Isten tett az ő házában szolgának, amicsodás rendben és hivatalban nékie tetszett, nem a maga szükségéért, hiszen az Istennek semmire szüksége nincsen, nem a te jószágodért, vagy hogy mást is nem talált volna helyetted, hanem csak az ő tetszéséből és tehozzád ingyen való jóvöltából. Nem szabad-é azt az Istennek tevéled cselekedni, semmivel, amit te a te sáfárodal, szolgáloddal, aki másképpen tenéked Isten előtt szolgatársod s vér szerént való atyádfia, mégis amikor akarod, elbocsátod, néha kiveted tisztiből, elűzöd, büntetted, sokszor méltatlan s ok nélkül is. Nem szabad-é az Istennek azt véghetetlen hatalma, bölcsessége és igazsága szerént elkövetni tevéled, hogy eddig úgy szolgáltattott véled a maga házában, amint szolgáltál, most már azt akarja, hogy a szenvedéssel és engedelmisséggel szolgálj ő Felségének, aki egyedül aláz és magasztal, akihez soha senki sem közelít, ha maga nem hívja, és mondjad a Dáviddal: Ha kegyelmet találok az Úr szemei előtt, visszaviszen engemet, és meglátattja vélem az ő sátorát, ha pedig azt mondja, hogy nem gyönyörködöm benned, ihol vagyok, cselekedje azt vélem, ami jónak tetszik az ő szemei előtt. Ha az emberek templomtól s prédikátortól elfogtak, meghagyta az Isten kezében s lelkedben az ő szent ígését, maga az Úr Jézus Krisztus és az ő Szent Lelke állott a prédikátor helyébe, az pedig szüntelen, mind nappal, mind éjjel. Áldjad lelkem Uradat, Istenedet!

Ó én édes Istenem! legkeservesebb az én világi dolgaim között az én lelkemnek, az én feleségemnek énmiattam való gyötrődése. A nagy adósság és az én házamnak jövő szomorú állapotjáról való szorgalmatoskodás, kesergés, melyben az én feleségemnek mindenütt hét része vagyon. Jaj! ítíld meg, édes Istenem, a te mindentudásod és véghetetlen jószágod, kegyességed szerént, ha nem keservesebb-é ennek a te árvádnak gyásza ma annak az özvegynek gyászánál, aki az ő

ifjúságának férjét eltemeti, siratja, gyászolja, ugyanis soha többé nem várja, úgy vagyon, ez nagy keserűség felette, de az olyan az ő férjét tudja, hogy az Ábrahám kebelében és a föld gyomrában nyugszik, nem félti sem ördög, sem világtól, reménség, félelem, szorgalmatosság, szerelem, esekedés és e világi minden indulatok, tekintetek eltemettetnek, marad fenn a szomorúság egyedül, de ezt az özvegykenyér keserűségét enyhíti a te gondviselésed mindennap, Szent Lelked, aki a te szent tanácsodon megnyugotja a lelket, enyhíti a te szent igéd, annak hirdetőinek, jóakaróinak, atyafiainak vigasztalására és minden tanácsadás és segítségre való készsége, szabadsága, gyermekeinek játszása, nevedése és végre az üdő megemésztí és elfelejteti. Jaj! jaj! jaj! az én keserves társomnak-özvegyemnek, aki engemet ennyi esztendők alatt a sátán és az irgalmasságot nem tudó világ körmei szaggatásában irtózva néz, nem a te kebeledben, nem a földi nyugodalomban, nincs ember, aki vigasztalja, ha volna is valaki, aki münket szána, messze áll, ki nem akar, ki nem tud, ki nem mer vagy nem lehet vigasztalni. Gyermeke játéka, öröme, nevedése méreg gyanánt esik. Jaj, mire nevetsz, mire nössz! ó árvánál árvább, boldogtalan gyermek! Mindezek és több elészámálhatatlan keserűség, rebegés és gyötrelmek között várja a más rend szerént való özvegy és árva kenyeret maga és árvái kezekbe, úgy hogy szíve repedésével kényszerítették az én halálomat kívánni, sőt méhe gyümölcsseinek is és magának is, elátkozza Jóbbal és Jeremiással születésének napját, mikor e szüntelen való sokféle halálban ha Fel séged választást adna is, mint régenten Dávidnak, nem tudnánk mit választani, hanem a te lelked tanításából azt, amit Dávid választott: Essünk az Úr kezébe, mert az Úr irgalmas, kegyelmes, ne essünk (vagy ha már a te tetszésedből oda es tünk) az ember kezébe, ne hagyj mégis tovább is ott, mert nem tud könnyörülni, hazug és halálos mérges az ő szíve. Ó én Istenem! mely keserves a mü lelkünk, ezeknek a te csatornáidnak zúgásiban már elmerültünk, mondja ezt a te lelked a mü lelkünknek: Ne csüggedjete el, bízzatok Istenben, s nem hágy el. Ha a jót elvettétek, vegyétek el a gonoszt is. Én vagyok atyátok, Istenetek egyaránt mind a ketten és tüütánatok a tü gyermekeiteknek is. Jusson eszetekbe az én szolgám, Il lés hollója, lizti és az Eliseus olaja. Akiket én szeretek, megdorgálom, sanyarga tom. Ebből esmértettek meg, hogy nem fattyak vagytok, hanem fiamnak, leányomnak tartalak. De hű vagyok én, aki nem hagylak feljebb kísértetni a tü tehetségteknél, jó végét adom s erőt is a szenvedésre. Nézzetek az én fiamra, patriárkák, királyok, próféták, apostolok, mártírok és szentekre, nemde nem mindenik viselte-é az ő keresztét, és sok nyomorúságok által kellett az Isten or szágába bémenni. Ó mü édes Szent Atyánk, mindezek így vannak a te szent igédben, de légy segítségül a mü hütetlenségünknek, mert ha a te lelked kívált képpen való módon a mü lelkünknek, hogy fiad és leányod vagyunk, nem mond ja, mü, Uram, már elaléltunk és a kétségbenesséssel tusakodunk. Mert a te Szent Lelked ihléséből írta amaz minden emberek felett bölcsességgel felruházott kí rály, Salamon azt: Hogy az ember nem tudhatja meg a szeretetet vagy a gyűlölsé get azokból, amelyek ez életben őelötte vagynak. Valamennyi világi áldását mü

Felségednek vettük, mindazokat, sőt nagyobbakat is láttunk a képmutatók, sőt hűtetlenek és sült pogányoknál is. Hasonló ostorit is látjuk Felségednek azokon, mint magunkon, már édes Istenünk, ki különböztet meg münket azoktól e hasonló kísértetben, akikkel eredetünk, bűnös természetünk, életünk, halálunk, e világnak java és gonosza egyarányúvá és hasonlóvá tett mindenekben. Ó menyinyiszer egy az igaznak és a hamisnak kimenetele, kivágja az Isten a veszedelemre rendelt nemzetségben egyaránt az igazat és a gonoszt, sőt sokszor elvész az igaz az ő igazságával, és az istentelen megnyújtja az ő napjait az ő gonoszságában, és vagynak igazak, akiknek a hamisaknak, és viszont hamisak vagynak, akiknek az igazaknak cselekedetek szerént lészen dolgok, és az embernek jó és igaz munkái is irigység és veszedelemre fordíttatnak az ő felebarátjától, melynek szomorú példája vagyok én az én teljes életembéli fáradságim és jóra való igyekezetimmal és legközelebb azzal, amely miatt e véghetetlen tömlöcben senyvedek. Ó én édes Istenem, hová legyen el a mű szegény lelkünk!

Ha a mű szívünket kérdezzük, és azt mondja, hogy bűnünk nincsen, hazudunk, Felségedet is hazudtatjuk, magunkat is megcsaljuk, mert csak egy igaz sincsen, azt mondja a te törvényed. Biztatnak münket a te szent ígédben szerteséj-jel tett sok ígéreteid, melyeket a tégedet félők, szeretők, becsülők, az igazságért, vallásért, Krisztusért szenvedőknek és egyéb megnyomorítottaknak tettél, de mű, noha lehet ugyan a megnyomorítottak, de az igazak és szentek seregébe nem merünk béállani, ha Felséged mind Szent Lelkének belső, kiváltképpen való vigasztalása, mind a mű keserűségünk öröme való fordításával azokat az ígíreteket reánk nem illeti maga csudálatosképpen, és meg nem bizonyítja azáltal, hogy ez műrajtunk csak édesatyai vessző és pásztori bot, nem a pogányokat cserép és pozdorjává rontó vaspálca. Mű magunkat semmiképpen meg nem vigasztalhatjuk, mert vétkeztünk, és tudjuk azt, hogy valamennyi kedves dolgok teljes életünkben Felségedtől nekünk adattak, mindazok minékünk érdemünk nélkül, sőt érdemünk ellen löttek, valamennyi kedvetlenségeket pedig szenvedtünk és ezt a mostanit is, az mind a mű bűneinknek a zsoldja, sőt nemcsak ez, hanem ennél ezerszerre nagyobb világi romlás és az örök kárhozat volna a te igazságod szerént annak jutalma; mind a jó, mind a gonosz a te szádból jó ki. De mit cselekedhetnének véled, ó embereknek őrizője? Miért töttél ki münket mint egy tárgyat annyira, hogy életünk is terhünkre legyen? Sőt inkább, mért nem kegyelmeysz meg a mű bűneinknek, és nem töröld el a mű álnokságinkat? holott immár szintén a porban fekszünk, avagy hogy mért hogy jóüdején engem meg nem kerestél, hogy most ne élnék? Jaj, én Istenem, ne vétsek Felséged ellen, ha kérdem: Mire való énnékem ez az én gyermekimnek, szerelmesimnek, sok szép ifjú atyámfiainak, sőt édes hazámnak, nemzetemnek és abban kiváltképpen a Felséged házának elsiratására és temetésére való vénségem, sőt engem arra sem bocsátott a könyörületlen ember, hogy kedves halottaimat lássam, halljam és ügyiben sirassam, temessem, de tiéd, Uram, a dücsőség! a te ítéleteid megvizsgálhatatlanok és útaid végéremehetetlenek, és amely messze az ég a földtől,

olyan messze vannak azok a világnak gondolatitól és a világ fejedelmének minden mélységeitől. Az Úrnak úta kegyelem és hűség az ő frigyét őrzeni kívánóknak, mert azoknak üdvességekre szolgálnak mindenek, még kiváltképpen a gonoszok is.

Taníts meg hát, édes Istenünk, münket ezek által, hogy a mű napjainkat számoljuk bölcsen a te orcád előtt, és hogy noha a sátán és a világ ezer s minden munkáival a te becstelenségedre és a mű testi, lelki veszedelmünkre céloz, de te mindazokat a te dücsőségedre, anyaszentegyházad épületire és a mű jónkra s üdvességünkre igazgatod, hadd tanuljuk meg magunkon, mely messze járjon egymástól: szolgálni az Istennek és a világnak, bízni az Istenben vagy a világi fejedelmekben, a hazudni nem tudó Istennek változhatatlan ígíretei és azoknak mindennapi teljesedései a világnak csalárd, hazug ígíreteitől, amelyek csak olyanok, mint a Judás csókja, mert ha mit ad is, annak szárnya, körme vagy on, mint a sasnak, elrepül és akkor egyszersmind meg is körmöl és szaggat; az Isten kezébe esni, vagy az emberébe, mert az Isten kezében ha sanyargató vessző vagy on is, de ugyancsak atyai s anyai kéz és vessző az, de a világ könyörületlen, mert a fejedelme síró-rívó oroszlán, kerül, hogy bénnyelhessen.

A te lelked a mű lelkünknak a te fiaddal együtt azt mondja, hogy az ő maga minden elmét felülhaladó békességét adja a mű lelkünknak, melyet hiszünk, de légy segítségül a mű hűtetlenségünknak, és ezáltal a hosszás, testi, iszonyú próba által a töredezett nádszalat ne rongsd öszve, és a füstölgő gyertyabelet ne oltsd ki még hamvából is, az aszú pozdorját és száraz falevelet ne üldözd tovább. Ha tenéked dücsőséges és münékünk üdvességes, szabadíts ki már e sáros fertőből, mint régen Manassest, nem kívánok, édes Istenem, én világi méltóságot, sőt reménkedem az Úr Jézus Krisztus szerelmében, ne bocsáss engem soha is többször vissza a világi dolgok szélvésztes tengerébe, melyen én ezt a rettenetes hajótörést szenvedtem. Nem kívánok gazdagságot, csak segítenél arra, hogy az adóságból menthetném ki árváimat. Nem kívánok hosszú életet, hosszú betegséget, nyomorúságot, eddigvaló életem is ritka csuda, kivált Erdélyben és az én familiámban; csak egy kis pihenést kérnék, én Istenem! az én rabságom és kimúlásom között az én árváimnak vigasztalásokra, hogy ne mennék keserűséggel, búslakodással a koporsóba mind én, mind az én keserves árva feleségem, ha lehet, édes jó Istenem, édes szerelmetes Szent Atyám! véghetetlen jóság és szeretet, hallgass meg ebben az egyben szerelmetes Szent Fiadért. Ámen.

Ha pedig, én Istenem, a te akaratod nem az, hogy ez a pohár éntőlem és feleségemtől elmúlják, hanem az, hogy holtig raboskodván halálommal is dücsóítsam Felségedet, legyen a te akaratod, én Istenem, nem az enyím, csak ezekért reménkedem Felségednek: 1. Mind énnékem, mind a feleségemnek mérje a te Szent Lelked a szenvedéshez képest az erősítésnek, engedelmes, békességés tűrésnek és vigasztalásnak ajándékát a te ígíreted szerént. 2. Ne tétessék ez a fogás ismét olyan kegyetlenné, mint Szebenben vala sok esztendőig. 3. Ha rabságomban is, hadd élhetnék feleségem jelenvaló vigasztalásával, dajkaságával e

megkeseredett vénségemben, maholnap rám omolható betegségekben és halálomban. 4. A mindennapi kenyeret add ki münénkünk. 5. Ha Felséged ellen nincsen kérésem, légyen szabad Illéssel azt mondanom: Most, Jehova, vedd el az én lelkemet, mert nem vagyok jobb az én atyáimnál. 6. Az én árva feleségemnek támassz Illést és Eliseust az ő liszte és olaja megszaportítására, ne ragadtassék rabságra az adósságért az én gyermekem. 7. Legyen, bárcsak az én holtom után, az én házam az én Istenem vigasztalásának háza és példája, amint életemben próbának és keserűségnek háza volt, és bárcsak azon lássék meg, hogy az Isten szenvedésimnek okát és magokat a szenvedéseket kedves áldozatul vette, amint hogy most is én ezeket a kéréseket, magamat és mindenemet megáldozom Felségednek és azt mondom: Nem az enyim, hanem a te akaratod legyen mind mennyben, mind a földön, és a te áldásod énrajtam és a te Izraeleden mindörökké. Ámen.

Molnos Zoltán: Ima
